# ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

6. října 2005 *

Ve věci C-9/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemsko) ze dne 23. prosince 2003, došlým Soudnímu dvoru dne 12. ledna 2004, v trestním řízení proti

**Geharo BV,**

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Lenaerts (zpravodaj), N. Colneric, K. Schiemann a E. Levits, soudci,

generální advokát: P. Léger,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: nizozemština.

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Geharo BV C. J. van Bavel a R. Bosman, advocaten,

— za řeckou vládu M. Apessosem, M. Papida a M. Tassopoulou, jako zmocněnci,

— za nizozemskou vládu J. van Bakel a H. G. Sevenster, jako zmocněnkyněmi,

— za finskou vládu T. Pynnä, jako zmocněnkyní,

— za švédskou vládu A. Krusem a K. Norman, jako zmocněnci,

— za Komisi Evropských společenství F. Simonetti a R. Troosters, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 14. července 2005,

vydává tento

## Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu přílohy II hlavy II bodu 3 směrnice Rady 88/378/EHS ze dne 3. května 1988 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se bezpečnosti hraček (Úř. věst. L 187, s. 1; Zvl. vyd. 13/09, s. 240) a článku 1 směrnice Rady 91/338/EHS ze dne 18. června 1991, kterou se podesáté mění směrnice 76/769/EHS o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků (Úř. věst. L 186, s. 59; Zvl. vyd. 13/10, s. 293).

2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení zahájeného před Hoge Raad der Nederlanden proti Geharo BV (dále jen „Geharo)" proto, že skladovala hračky s vyšším obsahem kadmia, než je nejvyšší obsah povolený nizozemskými právními předpisy.

### Právní rámec

*Právní úprava Společenství*

3 Směrnice 88/378 má jednak za cíl odstranit překážky obchodu mezi členskými státy stanovením harmonizovaných norem týkajících se podmínek bezpečnosti hraček a jednak zajistit účinnou ochranu spotřebitelů, zejména dětí, proti nebezpečím spojeným s používáním těchto hraček.

4 Za tímto účelem tato směrnice ve svém čl. 2 odst. 1 stanoví, že „hračky mohou být uvedeny na trh pouze tehdy, jestliže neohrožují bezpečnost a/nebo zdraví uživatelů nebo třetích osob při používání určeným způsobem nebo způsobem předvídatelným s ohledem na obvyklé chování dětí".

5 Článek 3 téže směrnice stanoví, že „členské státy přijmou všechna nezbytná opatření, aby na trh nemohly být uvedeny hračky, které nesplňují základní požadavky na bezpečnost uvedené v příloze II".

6 Tato příloha II, nazvaná „Základní požadavky na bezpečnost hraček", ve své hlavě II bodě 3 odst. 1 stanoví:

„Hračky musí být konstruovány a vyrobeny tak, aby [...] nepředstavovaly nebezpečí pro zdraví, popř. nemohly vytvářet nebezpečí úrazu při požití, při vdechnutí nebo při styku s kůží, se sliznicí nebo při vniknutí do očí.

Hračky musí být v každém případě v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství pro určité skupiny výrobků, nebo předpis[y] týkající[mi] se zákazu, omezeného použití nebo označování určitých nebezpečných látek a přípravků."

7 Hlava II bod 3 odst. 2 téže přílohy stanoví:

„Zejména z důvodu ochrany zdraví dětí při hraní s hračkou nesmí celková denní úroveň biologické dostupnosti dále uvedených látek přesáhnout následující hodnoty:

[...]

kadmium 0,6 μg,

[...]

nebo jiné hodnoty, které mohou pro tyto nebo jiné látky stanovit právní předpisy Společenství na základě vědeckých poznatků.

Biologickou dostupností těchto látek se rozumí jejich rozpustná forma, která má toxikologickou významnost."

8 Článek 1 odst. 1 směrnice Rady 76/769/EHS ze dne 27. července 1976 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků (Úř. věst. L 262, s. 201; Zvl. vyd. 13/03, s. 317) stanoví:

„Aniž jsou dotčeny jiné příslušné předpisy Společenství, týká se tato směrnice omezení uvádění na trh a používání v příloze uvedených nebezpečných látek a přípravků v členských státech Společenství."

9 Směrnice 76/769 byla pozměněna zejména směrnicí 91/338, která má jednak za cíl harmonizovat vnitrostátní právní předpisy týkající se uvádění na trh a používání výrobků obsahujících kadmium a jednak boj proti znečišťování životního prostředí kadmiem a ochranu zdraví obyvatel.

10 Článek 1 směrnice 91/338 je následujícího znění:

„Příloha I směrnice 76/769/EHS se mění v souladu s přílohou této směrnice. Nová ustanovení se však nevztahují na výrobky obsahující kadmium, které jsou již upraveny jinými právními předpisy Společenství."

11 Změna zavedená směrnicí 91/338 v příloze I směrnice 76/769 spočívá ve vložení nového bodu 24, který pro určitý počet výrobků vyjmenovává tři druhy použití kadmia a jeho sloučenin – jako barviv, jako stabilizátorů a pro úpravu povrchu – jejichž použití upravuje.

12 Podle uvedeného bodu 24, 1.1 nesmí být konečné výrobky nebo součásti výrobků zhotovovaných z těchto výše uvedených látek a přípravků barvených kadmiem uvedeny na trh, jestliže obsah kadmia přesahuje 0,01 % hmotného materiálu plastu.

*Vnitrostátní právní úprava*

13 Nařízení o hračkách, kterým se provádí zákon o zboží (Warenwetbesluit Speelgoed) ze dne 29. května 1991 (Stb, 1991, č. 269), bylo přijato k provedení směrnice 88/378. Odstavec 11 přílohy II tohoto nařízení stanoví předpisy týkající se bezpečnosti hraček obsahujících nebezpečné látky a přípravky a omezuje biologickou dostupnost kadmia na 0,6 mikrogramů denně.

14 V rozhodné době nařízení o kadmiu přijaté k provedení zákona o látkách nebezpečných pro životní prostředí (Cadmiumbesluit Wet Milieugevaarlijke Stoffen) ze dne 12. října 1990 (Stb. 1990, č. 538) za účelem provedení směrnic 76/769 a 91/338 ve svém čl. 2 odst. 1 zakazovalo výrobu, dovoz do Nizozemska, poskytnutí třetí osobě nebo držení výrobků obsahujících kadmium v obchodních skladech.

15 Podle článku 1 nařízení o kadmiu se výrobky obsahujícími kadmium rozumí zejména „výrobky, ve kterých je kadmium používáno jako stabilizátor, barvivo nebo povrchová vrstva, jakož i výrobky, které obsahují umělé materiály nebo barviva obsahující více než 50 mg/kg.

## Spor v původním řízení a předběžná otázka

16 V rámci kontroly Inspectie gezondheidsbescherming Waren en Veterinaire zaken (Inspekce ochrany zdraví pro veterinární zboží a výrobky) provedené v únoru 1999 se ukázalo, že Geharo skladovala hračky s obsahem kadmia vyšším než 100 mg/kg.

17 V prvním stupni byla tato společnost zproštěna obvinění, v druhém stupni byla odsouzena za porušení nařízení o kadmiu.

18 Geharo podala kasační stížnost, přičemž tvrdila, že použití uvedeného nařízení je v rozporu se směrnicemi Společenství. V tomto ohledu podotýká, že směrnice 88/378 obsahuje specifické normy týkající se kadmia, převzaté nařízením o hračkách, které byly u dotčených hraček dodrženy. Pokud se tedy směrnice

91/338 na základě svého článku 1 druhé věty nevztahuje na výrobky obsahující kadmium, které jsou již upraveny jinými ustanoveními práva Společenství, posledně uvedená směrnice, jejíž normy jsou převzaty nařízením o kadmiu, se nepoužije na dotčené hračky.

19 V této souvislosti se Hoge Raad der Nederlanden rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání druhá věta článku 1 směrnice [91/338] tomu, aby se normy stanovené v této směrnici, pokud jde o obsah kadmia (konečných) výrobků a sloučenin uvedených v příloze této směrnice, použily na hračky ve smyslu směrnice [88/378]?"

**K předběžné otázce**

20 Svou otázkou se předkládající soud v podstatě táže, zda článek 1 směrnice 91/338 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se zákaz prodávat výrobky s obsahem kadmia přesahujícím povolené maximum stanovený touto směrnicí použil na hračky, kterých se týká směrnice 88/378.

21 V tomto ohledu je na místě konstatovat, že jak směrnice 88/378, tak směrnice 91/338 stanoví normy týkající se obsahu kadmia. Tyto normy jsou však rozdílné a odpovídají jiným cílům.

22 Jak uvedl generální advokát v bodech 39 až 42 svého stanoviska, nejvyšší obsah 0,01 % hmotného materiálu plastu stanovený ve směrnici 76/769 přílohou I směrnice 91/338 pro výrobky barvené kadmiem se týká nejvyššího množství kadmia, které může výrobek obsahovat, zatímco nejvyšší norma 0,6 mikrogramů biologické dostupnosti vymezená v hlavě II bodě 3 odst. 2 přílohy II směrnice 88/378 se týká schopnosti látky, v tomto případě kadmia, šířit se a být přijata organismem.

23 Skutečnost, že normy stanovené směrnicemi 88/378 a 91/338 jsou vymezeny vzhledem k rozdílným referenčním hodnotám, je vysvětlena jinými cíly těchto směrnic. Směrnice 88/378 totiž tím, že vymezuje nejvyšší hodnoty biologické dostupnosti kadmia denně, má za cíl chránit uživatele hračky proti nebezpečím spojeným s chemickými vlastnostmi výrobku při jeho používání, zatímco směrnice 91/338 tím, že omezuje množství kadmia ve výrobku, je součástí politiky směřující k ochraně obyvatel obecně proti šíření kadmia v životním prostředí.

24 S ohledem na rozdílný obsah a cíl uvedených norem není použití takového omezení množství kadmia, jaké je stanoveno směrnicí 91/338, na hračky, kterých se týká směrnice 88/378, neslučitelné s použitím omezení biologické dostupnosti stanovené směrnicí 88/378 na tytéž hračky.

25 Tento závěr není zpochybněn článkem 1 směrnice 91/338, na základě kterého se ustanovení zavedená touto směrnicí nepoužijí na výrobky obsahující kadmium, které jsou již upraveny jinými ustanoveními práva Společenství.

26 Ustanovení zavedená směrnicí 91/338 totiž nemohou být vykládána v tom smyslu, že brání jakémukoli kumulativnímu použití norem upravujících obsah kadmia. Je třeba v tomto ohledu připomenout, že předmětem této směrnice je vložit některé normy týkající se kadmia do přílohy I směrnice 76/769. Směrnice 91/338 však nepozměnila čl. 1 odst. 1 směrnice 76/769, na základě kterého se omezení zavedená pro uvádění na trh a používání nebezpečných látek a přípravků uvedených v této příloze použijí, aniž je dotčeno použití jiných ustanovení práva Společenství v této oblasti.

27 S ohledem na jejich doplňující charakter nevylučuje použití omezení biologické dostupnosti kadmia stanovené směrnicí 88/378 na hračky použití nejvyššího obsahu kadmia stanoveného později směrnicí 91/338 na tytéž hračky.

28 Sama směrnice 88/378 předjímá kumulativní použití svých vlastních norem a jiných relevantních norem. Ve své příloze II hlavě II bodě 3 odst. 1 totiž stanoví, že v každém případě musí být hračky v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství pro určité skupiny výrobků, nebo předpisy o zákazu, omezeném použití nebo označování určitých nebezpečných látek a přípravků.

29 Na položenou otázku je tedy třeba odpovědět, že čl. 1 věta druhá směrnice 91/338 musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby se zákaz prodávat výrobky s vyšším než povoleným obsahem kadmia stanovený touto směrnicí použil na hračky, kterých se týká směrnice 88/378.

## K nákladům řízení

30 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

**Článek 1 věta druhá směrnice Rady 91/338/EHS ze dne 18. června 1991, kterou se podesáté mění směrnice 76/769/EHS o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby se zákaz prodávat výrobky s vyšším než povoleným obsahem kadmia stanovený touto směrnicí použil na hračky, kterých se týká směrnice Rady 88/378/EHS ze dne 3. května 1988 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se bezpečnosti hraček.**

Podpisy.